

TAURAGĖS REGIONO PLĖTROS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL VALSTYBINIO ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO PROJEKTO DERINIMO

2022 m. vasario 17 d. Nr. TS-2

Tauragė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Regioninės plėtros įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 6 punktu, Tauragės regiono plėtros taryba **n u s p r e n d ž i a** :

Pateikti pasiūlymus Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2022-02-03 raštu Nr. (17)-D8(E)-619 „Dėl valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano projekto derinimo“ pateiktam derinti Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano (toliau – Planas) projektui:

1. Plano projekte akcentuojama mechaninių-biologinių atliekų apdorojimo įrenginių (toliau – MBA) plėtra, modernizavimas bei jų įtaka, užtikrinant atliekų tvarkymo užduočių įgyvendinimą. Tauragės regione nėra MBA įrenginio, todėl užduočių įgyvendinimas bus komplikuoatas ir galimai išaugins komunalinių atliekų sutvarkymo kaštus. Plano projekte nenagrinėjama, kokiomis priemonėmis ir būdais pavyks pasiekti keliamų tikslų Tauragės regione.

2. Siūlome į komunalinių atliekų apskaitą įtraukti namų ūkiuose sukompostuotų žaliųjų ir maisto atliekų kiekius ir pagal nustatytą metodiką jas priskirti perdirbtam komunalinių atliekų kiekiui. Plane yra numatytos priemonės skatinti namudinių kompostavimą, gyventojai aprūpinami kompostavimo dėžėmis, savivaldybės visą procesą turi prižiūrėti, kontroliuoti ir padėti atliekų turėtojams tinkamai atliekas tvarkyti namų ūkiuose. Todėl namų kompostavimą reikėtų laikyti bendra komunalinių atliekų tvarkymo dalimi ir jų kiekius įtraukti vertinant komunalinių atliekų tvarkymo užduotis.

3. Siekiant labai mažai atliekų šalinti sąvartynuose (5 proc. iki 2030 m.), alternatyva bus deginimas. Kadangi paruošti atliekas deginimui, nuvežti jas į deginimo įrenginius nutolusiems regionams yra žymiai brangiau nei Kaunui, Klaipėdai ar Vilniui. Todėl mažuosiuose regionuose yra prognozuojamas ženklus kaštų augimas. Plane turėtų būti nurodyta, kaip turi būti taikomas solidarumo principas deginant komunalines atliekas iš skirtingų regionų.

4. Deginimo įrenginius eksploatuojantys subjektai gali taikyti bet kokią jiems priimtina kainodaros sistemą. Didieji regionai, dėl savo ekonominės įtakos, jau dabar turi nuolaidas tam tikroms

atliekoms. Tai reiškia, kad deginimo įrenginiai veikia ne kaip viešieji atliekų tvarkymo paslaugų teikėjai. Komunalinių atliekų deginimas turi konkuruoti su gamybinių atliekų ir pakuočių deginimu. Siūloma Plane daugiau dėmesio skirti deginimo įrenginių veiklos reglamentavimui ir paslaugų teikimui vienodomis sąlygomis visiems atliekų tvarkymo regionams ir visoms komunalinėms atliekoms.

5. Nors plane yra siekiama labai ambicingų perdirbimo tikslų, tačiau gamintojų atsakomybės diegimas tekstilei, baldams, slaugos ir higienos reikmenims yra labai miglotas ir praktiškai be jokio sprendimo, tik svarstymų lygyje. Todėl visi perdirbimo kaštai teks gyventojams, nesvarbu ar bus sumokama už perdirbimo paslaugas, ar surenkami per sąvartyno ar deginimo mokesčius. Siūloma aiškiai apibrėžti, kokiems srautams ir koku grafiku bus diegiama gamintojo atsakomybė.

6. Esamos situacijos analizėje yra nustatyta, kad Lietuva neturi paruošimo perdirbti įrenginių, antrinės žaliavos negrįžta į gamybą, todėl nėra ir perdirbimo pajėgumų, taip pat yra nenaudojami daiktai pagaminti iš antrinių žaliavų. Tai įvertinus, panašu, kad šis planavimo laikotarpis bus vos pakankamas reikiamai infrastruktūrai sukurti. Todėl labai aukštas užduočių lygis neturi techninio ir ekonominio pagrindimo.

7. Plane akcentuojama didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių (DGASA) plėtra, tačiau neaišku, kokiais kriterijais vadovaujantis parenkamos jų vietos. 250.2.5 p. nurodyta: „...*kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 10 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų..*“. 269.6. p., 274.2 p. ir kt. punktuose nurodoma „*plėsti trūkstančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių skaičių, užtikrinant jų patogų prieinamumą pagal gyventojų tankumą...*“. Mūsų nuomone, turėtų būti laikomasi vienodo kriterijaus, nevertinant atstumo, o atsižvelgiant į gyventojų tankumą.